

**Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 3604/10
16.11.2011. godina
Beograd**

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužilaca Z.N, J.V. i M.H, svi iz N.S, čiji je zajednički punomoćnik advokat M.M. iz N.S, protiv tužene Republike Srbije - Ministarstvo rada i socijalne politike, koju zastupa R.j.p. iz B, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda u Novom Sadu Gž 1928/10 od 09.09.2010. godine, u sednici veća održanoj 16.11.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca izjavljena protiv presude Apelacionog suda u Novom Sadu Gž 1928/10 od 09.09.2010. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P 8735/07 od 01.10.2008. godine, tužena je obavezana da tužiocima na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog diskriminacije isplati iznos od po 500.000,00 dinara, kao i da im na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 186.000,00 dinara.

Presudom Apelacionog suda u Novom Sadu Gž 1928/10 od 09.09.2010. godine, stavom prvim izreke je usvojena žalba tužene i preinačena presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P 8735/07 od 01.10.2008. godine, tako što je odbijen tužbeni zahtev. Stavom drugim izreke, tužoci su obavezani da tuženoj solidarno naknade troškove prvostepenog postupka u iznosu od 1.800,00 dinara. Stavom trećim izreke je odbijen zahtev tužene za naknadu troškova postupka po žalbi.

Protiv pravноснаžne drugostepene presude, tužoci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe člana 399. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 125/04 i 111/09) i našao da revizija tužilaca nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a, na koju reviziski sud pazi po službenoj dužnosti, a pobijana presuda sadrži jasne i potpune razloge o bitnim činjenicama, zbog čega nije učinjena bitna povreda iz tačke 12. citirane zakonske odredbe, koja se ističe revizijom. Pred drugostepenim sudom nije došlo do pogrešne primene bilo koje od odredaba procesnog zakona, zbog čega se u reviziji neosnovano ukazuje na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 1. ZPP-a.

Razlozi revizije o pogrešno primjenjenom materijalnom pravu nisu osnovani.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac Z.N. – rođen ..., zadobio je 1994. godine teške telesne povrede usled kojih je nastupila trajna oduzetost donjih ekstremiteta, zbog čega koristi invalidska kolica. Tužilac J.V. rođen ..., povređen je u saobraćajnom udesu i zbog zadobijenih teških telesnih povreda je kod njega nastupila oduzetost donjih ekstremiteta, zbog čega koristi za kretanje invalidska kolica. Priznato mu je pravo na invalidsku penziju, pravo na novčanu naknadu za telesno oštećenje i na uvećan dodatak za pomoć i negu od strane drugog lica. Tužilac M.H, rođen ..., takođe je povređen u saobraćajnoj nezgodi 1986. godine, od kada se kreće isključivo uz pomoć invalidskih kolica, jer je od zadobijenih povreda i kod njega nastupila oduzetost donjih ekstremiteta. Priznato mu je pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu od strane drugog lica i za telesno oštećenje. Tužba tužilaca za naknadu nematerijalne štete zasnovana je na tvrdnji da su oni, kao civilni invalidi, dovedeni u neravnopravan položaj u odnosu na vojne invalide, kojima je Zakonom o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca, priznat veći obim prava (lična invalidnina, dodatak za negu i ortopedski dodatak) od onih prava koja predviđa Zakon o izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti i obezbeđenju socijalne zaštite građana, koja su priznata tužiocima – civilnim invalidima, a potrebe su im iste, usled čega oni trpe duševne bolove zbog diskriminacije.

na osnovu utvrđenog smjerničnog stanja, u drugostepenu su je pravilno ponijetom presudom primeno materijalno pravo nalazeći da tužbeni zahtevi tužilaca za naknadu nematerijalne štete po osnovu diskriminacije nisu osnovani, zbog čega ih je odbio. Pravilno zaključivši, da to što je u različitim propisima (zakonima) dat različit obim prava osobama sa invaliditetom, ne može predstavljati diskriminaciju. Ispravno se pozivajući na član 21. Ustava Republike Srbije, kojim je propisana opšta antidiskriminacijska klausula: jednakost pred zakonom, pravo na jednaku zaštitu i zaštitu od svake diskriminacije (neposredne i posredne) po bilo kom osnovu. Prema članu 97. stav 1. tačka 10. Ustava Republike Srbije u nadležnosti Republike Srbije je da uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti socijalne zaštite, boračke i invalidske zaštite. Diskriminaciju uređuje Zakon o zabrani diskriminacije, koji u članu 8. diskriminaciju definiše kao povredu načela jednakih prava i obaveza prema licu ili grupi lica zbog njegovog, odnosno njihovog svojstva i neopravdano uskraćivanje prava i sloboda. Zaštitu prava osoba sa invaliditetom od diskriminacije uređuje poseban zakon, a to je Zakon o sprečavanju diskriminacije osoba sa invaliditetom („Službeni glasnik RS“, broj 33/06), koji u članovima 4. i 5. propisuje da su organi javne vlasti dužni da osobama sa invaliditetom obezbede uživanje prava i sloboda bez diskriminacije, kao i to da je zabranjeno vršenje prava utvrđenih tim zakonom protivno cilju kome su priznata, ili sa namerom da se povrede ili ograniče prava drugih.

Nisu osnovani revizijski navodi tužilaca o pogrešnoj primeni materijalnog prava, sa razloga izložene pravne argumentacije u drugostepenoj presudi. Time što je tužena u svojstvu zakonodavca i u okviru svojih mogućnosti, a u skladu sa procenjenim potrebama, donela zakone kojima je različitim kategorijama korisnika socijalne zaštite pružila onaj obim i sistem socijalne zaštite koji smatra pogodnim za takva lica, a u skladu sa svojim ovlašćenjima iz člana 97. stav 1. tačka 10. Ustava Republike Srbije; ona sa pravnog stanovišta Vrhovnog kasacionog suda, nije učinila povredu načela jednakih prava i obaveza – diskriminaciju. Obzirom da je članom 1. Protokola 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava („Službeni list SCG“-Međunarodni ugovor br.9/2003), propisano da će se svako pravo koje zakon predviđa ostvarivati bez diskriminacije po bilo kom osnovu. To dalje znači, da bi diskriminacija mogla jedino nastati u različitoj, nejednakoj primeni citiranih zakona, što nije konkretan slučaj. Dok je ocena ustavnosti tih zakona u nadležnosti Ustavnog suda.

Pravilno je odlučeno o naknadi troškova spora, na osnovu člana 149. stav 1, 150. i 158. ZPP-a.

Sa navedenih razloga, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci presude, na osnovu člana 405. stav 1. ZPP.

Predsednik veća - sudija

Vlasta Jovanović, s.r.